รายงาน Programming Assignment 3

การพัฒนาโปรแกรมแก้ปัญหา Sudoku ด้วย Backtracking และ MRV Heuristic

1. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของงานนี้คือการพัฒนาโปรแกรมแก้ปัญหา Sudoku ขนาด 9x9 โดยใช้อัลกอริทึม Backtracking และปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยเทคนิค Minimum Remaining Values (MRV) พร้อมทั้งวิเคราะห์และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของทั้งสองวิธีโดยใช้จำนวนครั้งของการ Backtrack เป็นตัวชี้วัด

2. คำอธิบายปัญหา

Sudoku เป็นปัญหาแบบ Constraint Satisfaction Problem (CSP) ซึ่งมีเงื่อนไขดังนี้:

1. ตัวเลข 1–9 ต้องไม่ซ้ำกันในแต่ละแถว
2. ตัวเลข 1–9 ต้องไม่ซ้ำกันในแต่ละคอลัมน์
3. ตัวเลข 1–9 ต้องไม่ซ้ำกันในแต่ละตารางย่อยขนาด 3x3

3. การออกแบบระบบ

กระดาน Sudoku ถูกจัดเก็บในรูปแบบ numpy array ขนาด 9x9 โดยใช้ค่า 0 แทนช่องว่างที่ยังไม่ได้เติมตัวเลข

มีฟังก์ชันสำหรับตรวจสอบความถูกต้อง (validate) เพื่อตรวจสอบว่าตัวเลขที่ใส่ลงไปไม่ขัดกับเงื่อนไขของแถว คอลัมน์ และตารางย่อย 3x3

4. อัลกอริทึมที่ใช้

4.1 Standard Backtracking

วิธี Backtracking แบบมาตรฐานจะเลือกช่องว่างช่องแรกที่พบ จากนั้นทดลองใส่ตัวเลข 1–9 หากใส่ได้ถูกต้องจะเรียกฟังก์ชันซ้ำแบบ recursive ถ้าไม่สามารถแก้ปัญหาต่อได้จะย้อนกลับ (Backtrack) และลองค่าถัดไป

1. ค้นหาช่องว่างช่องแรก
2. ทดลองใส่ตัวเลข 1–9
3. หากถูกต้อง เรียก solve แบบ recursive
4. หากไม่สำเร็จ ให้ลบค่าออก (Backtrack)
5. ทำซ้ำจนกว่าจะได้คำตอบหรือไม่มีคำตอบ

4.2 MRV (Minimum Remaining Values) Heuristic

MRV เป็นเทคนิคที่เลือกช่องว่างที่มีจำนวนค่าที่สามารถใส่ได้ถูกต้องน้อยที่สุดก่อน เพื่อลดจำนวนทางเลือก (branching factor) ของต้นไม้การค้นหา ซึ่งช่วยลดจำนวนครั้งของการ Backtrack อย่างมีนัยสำคัญ

มีการปรับปรุงเพิ่มเติมโดยใช้ Early Exit เมื่อพบว่าช่องใดมีค่าที่เป็นไปได้เพียงค่าเดียว จะเลือกช่องนั้นทันที

5. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของโปรแกรมถูกวัดจากจำนวนครั้งของการ Backtrack โดยทำการเปรียบเทียบระหว่าง Standard Backtracking และ MRV Heuristic

ผลการทดลองพบว่า MRV สามารถลดจำนวน Backtrack ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในระดับความยากสูง เช่น Hard, Expert หรือ God

6. การวิเคราะห์ความซับซ้อน (Complexity)

ในกรณีเลวร้ายที่สุด (Worst-case) Standard Backtracking มีความซับซ้อนเชิงเวลาเป็น O(9^81) เนื่องจากแต่ละช่องอาจมีได้สูงสุด 9 ค่า

แม้ว่า MRV จะไม่เปลี่ยนความซับซ้อนเชิงทฤษฎีที่ยังคงเป็นแบบ exponential แต่ช่วยลดขนาดของ search tree ในทางปฏิบัติอย่างมาก

ความซับซ้อนเชิงพื้นที่ (Space Complexity) คือ O(81) จากความลึกของ recursion

7. ไลบรารีที่ใช้

- numpy – ใช้สำหรับจัดการข้อมูลในรูปแบบเมทริกซ์
- dokusan – ใช้สำหรับสร้างปริศนา Sudoku แบบสุ่ม

8. บทสรุป

จากการทดลองพบว่าโปรแกรมสามารถแก้ปัญหา Sudoku ได้สำเร็จทั้งสองวิธี แต่การใช้ MRV Heuristic ช่วยลดจำนวนครั้งของการ Backtrack ได้อย่างมาก ทำให้การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยเฉพาะในระดับความยากสูง ดังนั้น MRV จึงเป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับปัญหาแบบ Constraint Satisfaction Problem เช่น Sudoku

9. แนวทางพัฒนาเพิ่มเติม

- เพิ่มเทคนิค Forward Checking
- เพิ่ม Constraint Propagation
- เพิ่ม Least Constraining Value (LCV)
- วัดและเปรียบเทียบเวลาในการประมวลผล (Execution Time)

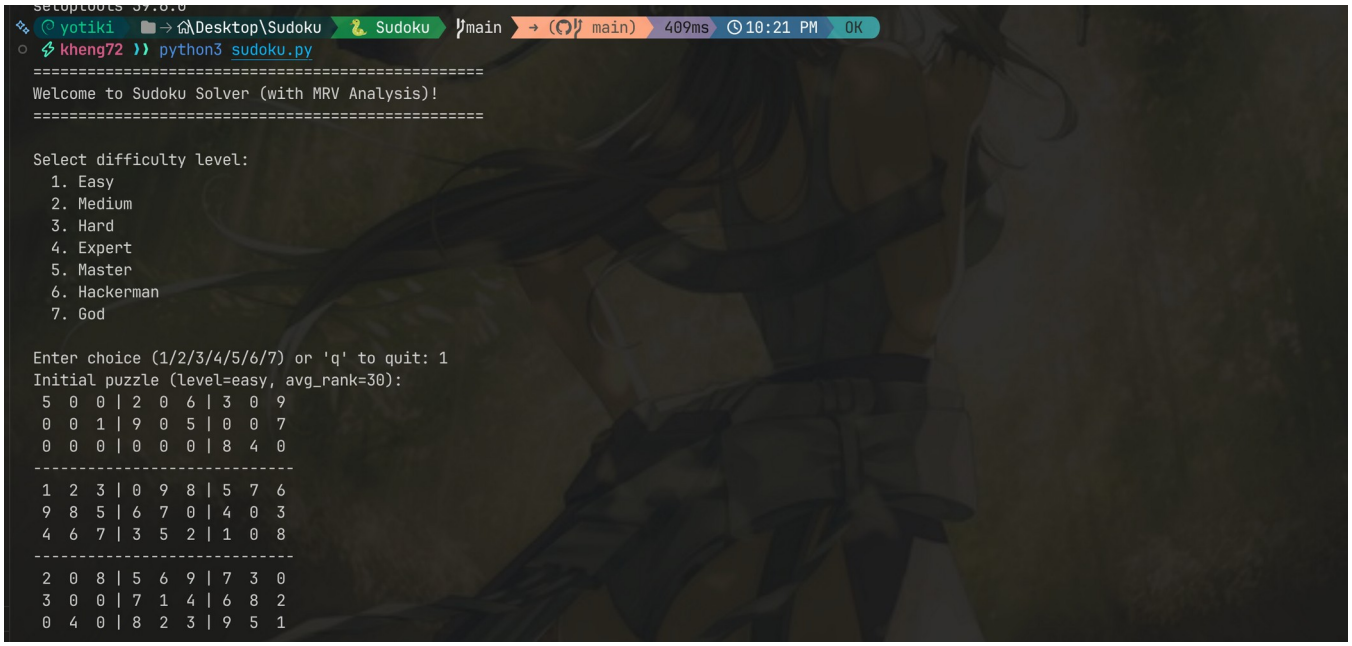

สมาชิก

1. ภควัต พิชัยณรงค์ 66200193
2. เกียรติยศ จันทร์เพ็ง 66200028
3.